

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3310/2020
24.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Петровић, адвокат из ..., против туженог Акционарско друштво за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, Секција за вучу возова, Вршац, чији је пуномоћник ББ, ради исплате накнаде за исхрану у току рада и регреса за годишњи одмор, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1310/20 од 22.07.2020. године, у седници већа одржаној дана 24.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1310/20 од 22.07.2020. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Вршцу П1 112/19 од 06.03.2020. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу надокнади трошкове ревизијског поступка у износу од 41.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема пресуде, са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П1 112/19 од 06.03.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован приговор стварне ненадлежности суда. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезан је тужени да тужиоцу исплати на име неисплаћених накнада за исхрану у току рада у периоду од 01.04.2017. године до 30.09.2017. године, укупан износ од 60.481,00 динара, у појединачним месечним износима, са законском затезном каматом, као што је ближе наведено овим ставом изреке, као и на име регреса за коришћење годишњег одмора од 01.04.2017. године до 30.09.2017. године, укупан износ од 20.754,00 динара, у појединачним месечним износима, са законском затезном каматом, као што је ближе наведено овим ставом изреке. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 54.300,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1310/20 од 22.07.2020. године, преиначена је првостепена пресуда садржана у ставу другом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу на име неисплаћене накнаде за исхрану у току рада у периоду од 01.04.2017. године до 30.09.2017. године, исплати укупан износ од 60.481,00 динара, у појединачним месечним износима, са законском затезном каматом од дана доспелости до исплате, као што је ближе наведено у изреци пресуде. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке, тако што је одређено да свака страна сноси своје трошкове поступка. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 5.149,40 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, позивајући се на члан 404. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013-УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020) и закључио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда парничног поступка из члан 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Тужбом поднетом 22.05.2019. године, тужилац је потраживао накнаду за неисплаћене трошкове исхране у току рада као и неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора, за назначене периоде, у појединачним месечним износима са законском затезном каматом, као што ближе наведено у нижестепеним пресудама.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код правног претходника туженог АД „Железнице Србије“, Београд, засновао радни однос на неодређено време, у организационој јединици у Вршцу. Након статусне промене код правног претходника туженог, почев од 01.09.2015. године, тужилац је са туженим као правним следбеником, закључио Анекс бр.4 Уговора о раду од 03.08.2015. године. У наведеном периоду тужиоцу нису исплаћени тражени износи накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, ради чега је он поднео тужбу суду који је усвојио његов тужбени захтев, сагласно одредби члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду. Висина тражених накнада је утврђена на основу налаза и мишљења вештака који је обрачун вршио применом критеријума из Колективног уговора ЈП „Железнице Србије“ из 2006. године, с обзиром да из каснијих општих аката туженог, уговора о раду и из обрачунских листа за тужиоца није било могуће утврдити који проценат или номинални износ, се односи на трошкове за исхрану у току рада и регрес за годишњи одмор.

Другостепени суд је тужбени захтев за исплату регреса за годишњи одмор и накнаду трошкова исхране у току рада одбио са образложењем да је тужиоцу накнада по оба основа исплаћена у складу са одредбом члана 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду и одредбама Анекса Колективног уговора и Колективног уговора из 2015. године. По ставу истог суда, наведене накнаде не морају бити номинално изражене у одлуци послодавца.

Ревизијом тужиоца указује се на погрешну примену одредби Закона о раду. Изменама Закона почев од 01.01.2006. године, створена је обавеза послодавца да ове накнаде морају бити исказане у обрачунским листама запослених. Послодавцу је остављена могућност да одлуком надлежног органа одреди висину накнаде. Тужени у току поступка није доставио одлуку о одређивању висине накнада другачије од прописаних Колективним уговором, нити је висина тих накнада исказана у платним листама тужиоца.

Према становишту Врховног касационог суда, ревизијом се основано указује да је у конкретном случају, материјално право погрешно примењено.

Законом о раду предвиђено је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом. Законом о изменама и допунама Закона о раду (“Службени гласник РС” бр. 61/05), који се примењује од 01.01.2006. године, предвиђено је и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора (члан 118. тачка 5. и 6.), који морају бити исказани у обрачунској листи за све запослене. Анексом Колективног уговора туженог („Сл. Гласник РС“ бр. 4/06) одредбом члана 2. измењен је члан 57. Колективног уговора, па је предвиђено да запослени има право на зараду која се састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, примања за исхрану у току рада и примања за регрес за коришћење годишњег одмора. Одредбом члана 5. став 1. Анекса измењена је и одредба члана 61. па је одређена вредност радног часа за обрачун и исплату зараде за јануар-јуни 2006. године у висини 53,50 динара, а за период јули – децембар 2006. године 56,00 динара. Чланом 5. став 6. Анекса прописано је да у вредност једног радног часа из става 1. и 2. овог члана укључена је и вредност за исхрану у току рада и вредност 1/12 накнаде регреса за годишњи одмор сведена на један радни час. Из оваквог утврђења вредности радног часа, не може се утврдити који износ представља накнаду за трошкове исхране и регреса за коришћење годишњег одмора, јер исти нису исказани у номиналним износима.

Како је почев од 01.01.2006. године запосленима дато право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, послодавцима је остављена могућност да својим актом утврде висину тих накнада које могу бити веће или мање од накнада предвиђених Општим колективним уговором. При том, висина ових накнада мора бити одређена линеарно за све запослене, односно ови трошкови морају бити исплаћени свим запосленима у истом износу, без обзира на стручну спрему, звање и радно место. У конкретном случају, тужени у току поступка није доставио суду одлуку о висини ових накнада, као ни судском вештаку ради израде налаза и мишљења, из чега се основано може закључити да одлуку није ни донео. То не искључује право тужиоца на исплату ових накнада. Не може се прихватити став да су запосленима, па и тужиоцу, ови трошкови исплаћени кроз висину цене рада, с обзиром да се тужени није изјаснио о њиховој висини, нити је износ накнаде за регрес и трошкова за исхрану у току рада номинално исказао у платној листи тужиоца, како је то предвиђено Законом о раду. На основу изнетог, може се закључити да је тужени у погледу исплате наведених накнада, законске одредбе примењивао на штету тужиоца. Обзиром да Анекс колективног уговора туженог не садржи конкретну регулативу која утврђује висину ових накнада, тужилац може потраживати накнаду у нето износима према параметрима из ранијег Колективног уговора. Тужилац је тужбени захтев поставио у висини износа накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, утврђених на основу налаза и мишљења вештака, применом наведених параметара. Тужбени захтев је прецизиран поднеском од 02.12.2019. године.

На основу изложеног, применом члана 416. став 1. ЗПП Врховни касациони суд је преиначио другостепену пресуду тако што је одбио жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду којом је тужбени захтев усвојен.

Тужиоцу који је успео са ревизијом, сагласно одредбама члана 153., 154. и 163. ЗПП досуђени су трошкови ревизијског поступка и то: за састав ревизије у износу од 12.000,00 динара, таксе на ревизију у износу од 11.640,00 динара и таксе на одлуку по ревизији у износу од 17.460, 00 динара, што укупно износи 41.000,00 динара.

**Председник већа – судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић